

Es perpiñàs d'en Perpiñà

He anat molt interessat a contemplar la col·lecció de pintures de Josep Perpiñà Citoler, titulada *My way*, exposades a la Fontana d'Or de Girona, i un cop mirades una i altra vegada i apurades fins a l'infinit, no m'han defraudat.

Perpiñà és un pintor de raça, fill d'un altre gran pintor gironí, Pere Perpiñà (que en els anys 50, per la incomprensió de la crítica d'art local, signà els seus quadres amb el pseudònim de Vindy), artista al qual Girona encara deu una gran mostra antològica. Cap més pintor gironí no té l'ofici, la tècnica, la cuina dels Perpiñà, pare i fill.

Perpiñà és un dels artistes que més a fons ha pintat –amb rebel·lia i fascinació alhora– el misteri i l'aire dramàtic, apocalíptic de la Girona grisa i negra i de la fi del món. Avui la postmodernitat dels neotecnòcrates feudals sent horror per la Girona que pinta l'escola expressionista gironina.

Han modernitzat, netejat i repintat les façanes de les cases del riu amb un decorat *made in Walt Disney*, i ara cap més pintor gironí no s'hi podrà inspirar. Mai més no s'hi podrà fer un oli com el titulat «Cases velles». Quina pintura tan esplèndida, monumental i tràgica, com tantes d'en Perpiñà!

A l'exposició s'hi han pogut veure altres paisatges urbans no menys grandiosos, com el monestir de les monges de Sant Daniel. Quina força prenen les formes, gràcies a les pinzellades negres! Com ressalten els volums, siguin cases, arbres, persones, animals, o simples formes geomètriques!

En Perpiñà, en la seva apassionant i tràgica lluita de pintor neoromàntic, pragmàtic i sorneguer, que amaga la seva orfandat i el seu amor per un pare proletari, paradoxalment, vol ser burgès i es disfressa amb frac i corbata de llacet, fent caricatura d'una classe que admira i odia des del seu cor d'artista rebel, que mai no oblidarà les arrels familiars d'un pare republicà, durament tractat per la societat gironina de postguerra. El fill Perpiñà, amb el seu avenç artístic, social –que és la revenja i el triomf del pare fracassat– vol ser modern i clàssic, figuratiu, abstracte i informal. Vol ser com el darrer i primer pintor antic i modern, com Cézanne; vol ser també el Pollock destructor amb l'Action Painting de tota la Pintura. Tan aviat és un pintor racionalista, geomètric, ordenat, com Mondrian, com un pintor desordenat i caòtic, com els expressionistes abstractes americans.

Josep Perpiñà i Citoler.

Hi ha un grandios quadre del 1969, a base de taronges i volums i geometries retallades en negres, on Perpiñà sintetitza aquesta terrible dualitat en què el pintor d'Avantguarda ha de contínuament qüestionar, destruir, la pròpia pràctica històrica. Perpiñà, com Picasso, cansat del seu virtuosisme i del caos de l'Action Painting, i de no poder ser el Pollock de la pintura gironina, i no menys avorrit d'un públic i d'uns marxants d'art que sols demanen i compren girones monumentals, o sigui, campanars i cases del riu Onyar, es rebel·la i pinta galls, vaques, cavalls, peixos

Cases Velles,
1963.

on hi ha magnífics exemples de la seva espontaneïtat, domini, saber fer i rotunditat plàstico-expressiva. Ah!, les pinzellades, les textures, els negres d'en Perpiñà, quina força tenen! Recordarem, entre altres

torna contínuament a la pura figuració.

Amic Perpiñà, torna a la realitat. Tots plegats tornem a pintar la ciutat, encara que sigui no-ciutat; tornem a pintar les cases, les coses, els animals, els arbres, els paisatges i les persones. A pesar dels postmoderns, nihilistes, negadors, que diuen que Déu, la Raó, l'Art, el Progrés, la Modernitat han mort, i que sols queda la desconstrucció, el buit, el no res. Tu, Perpiñà, tens un gran sentit de l'humor i saps riure't de tots els esnobs, crítics d'art, teòrics –principalment teòriques– dels conceptuals, *mínimals*, entorns, *performances*, noves acadèmies de l'art agònic.

Perpiñà, hem de tornar a començar i seguir caminant i pintant. Pintant com tu saps fer, i com t'ensenya el teu admirat pare Pere Perpiñà, i els mestres com l'Isidre Vicens i Enric Marquès.

Amic Perpiñà, et felicito per aquesta esplèndida exposició-col·lecció de les teves pròpies pintures que per molts anys puguis seguir caminant i pintant en aquesta difícil ciutat.

LLUÍS BOSCH MARTÍ

Transició-H-8,
1963.

multicolors, d'una forma totalment figurativa, expressionista, on el dibuix, la composició i els tons són admirables. O fa insòlites sèries d'escultures, centenars de dibuixos o pintures sobre paper.

En Perpiñà segurament és un artista-pintor-escultor ultraromàntic, virtuós, excessiu, que, pel seu ofici i domini tècnic, a vegades no treballa a fons les obres. No és el cas de les exposades a la Fontana d'Or,

paisatges, un d'unes barques, amb pals negres; quin esclat de tragèdia, solitud i rebel·lió expressen!

En expressivitat plàstica, abstracta, en molts quadres, Perpiñà està molt a prop i alhora molt més enllà dels pintors informalistes gironins com Ansesa, Faixó, Costa, Corominas, Gispert, Alejo. Això fa que siguin pocs els pintors

gironins que poden presentar una obra tan contradictòria, rica, dual, moderna i clàssica, abstracta i figurativa com la de Perpiñà.

Perpiñà, com tants d'altres pintors neoromàntics, sap que hem arribat al davant de l'abisme i del no res... Alerta! Per això contínuament torna a l'ordre geomètric postcezannià, es baralla amb el caos d'en Pollock i de les darreres avantguardes, o, com Picasso,